Norme za postupanje u razlučivanju navodnih nadnaravnih fenomena

Predstavljanje

Osluškujući Duha koji djeluje u vjernom Božjem narodu

Bog je prisutan i djeluje u našoj povijesti. Duh Sveti, koji izvire iz srca uskrsloga Krista, djeluje u Crkvi s božanskom slobodom i nudi nam mnoge dragocjene darove koji nam pomažu na životnom putu i potiču naše duhovno sazrijevanje u vjernosti evanđelju. Ovo djelovanje Duha Svetoga uključuje također mogućnost da ono do naših srcâ dopre putem kakvih nadnaravnih događaja, kao što su ukazanja ili vizije Krista ili Svete Djevice i drugih fenomena.

Mnogo su puta te manifestacije uzrokovale veliko bogatstvo duhovnih plodova, rasta u vjeri, pobožnosti i bratstva te služenja, a u nekim su slučajevima dovele do nastanka raznih svetišta diljem svijeta koja su danas dio srca pučke pobožnosti mnogih naroda. Toliko je života i toliko ljepote koju Gospodin sije ponad naših misaonih obrazaca i postupaka! Zbog toga razloga, *Norme za postupanje u razlučivanju navodnih nadnaravnih fenomena*, koje sada predstavljamo, nemaju nužno namjeru da budu kontrola ili, još manje, pokušaj da trnu Duh. U najpozitivnijim slučajevima događaja navodnog nadnaravnog podrijetla, zapravo se »dijecezanski biskup potiče da *cijeni* pastoralnu vrijednost te da *promiče* širenje ovog duhovnoga prijedloga« (I, br. 17).

Sveti Ivan od Križa primijetio je »kako su niske, nedostatne i na neki način neprikladne riječi i izrazi koji se koriste u ovom životu da bi se govorilo o božanskim stvarima«[1]. Nitko ne može do kraja izraziti nedokučive Božje putove u ljudima: »Sveti naučitelji, ma koliko o tome govorili i nastavljaju govoriti, ne mogu to riječima objasniti, kao što to riječima nije ni izrečeno«[2]. Jer »put prema Bogu tajan je i tajanstven za dušu, kao što je za tijelo more, na kojemu su neraspoznatljive staze i tragovi«[3]. U stvarnosti, »budući, dakle, da je nadnaravni arhitekt, On će u svakoj duši sagraditi nadnaravnu građevinu kakvu želi«[4].

Istodobno valja priznati da se u nekim događajima navodnoga nadnaravna podrijetla otkrivaju vrlo ozbiljna kritična pitanja na štetu vjernika i u tim slučajevima Crkva mora djelovati sa svom svojom pastoralnom brižnošću.

Mislim, primjerice, na korištenje sličnih pojava za stjecanje »profita, moći, slave, društvenog priznanja, osobnog interesa« (II, čl. 15, 4°), što čak može dovesti do mogućnosti provođenja ozbiljnih nemoralnih radnji (usp. II, čl. 15, 5°) ili čak »kao sredstvo ili izgovor za dominaciju nad osobama ili počinjenje zlouporaba i zlostavljanja« (II, čl. 16).

Ne smije se prigodom sličnih događaja zanemariti ni mogućnost doktrinarnih pogrešaka, pretjeranih redukcionizama u prijedlogu evanđeoske poruke, širenja sektaškog duha itd. Naposljetku, postoji i mogućnost da vjernici budu povučeni za kakvim događajem koji se pripisuje božanskoj inicijativi, a koji je tek plod nečije mašte, želje za novinom, mitomanije ili sklonosti krivotvorenju.

U svom razlučivanju na tom području Crkva stoga treba jasne procedure. *Norme za postupanje u razlučivanju navodnih ukazanja i objava* koje su vrijedile do danas odobrio je sveti Pavao VI. 1978. godine, prije više od četrdeset godina, u povjerljivom obliku, a službeno su objavljene tek 33 godine kasnije, 2011. godine.

Nedavna revizija

U primjeni *Normi* iz 1978. godine, uočeno je, međutim, da su odluke zahtijevale vrlo dugo vrijeme, čak i nekoliko desetljeća, te da se na taj način do potrebnoga crkvenoga razlučivanja dolazi prekasno.

Njihova revizija započeta je 2019. godine raznim konzultacijama koje je predvidjela tadašnja Kongregacija za nauk vjere (Kongres, Consulta, Feria IV i Plenaria). Tijekom ovih pet godina izrađeni su različiti prijedlozi revizija, ali svi su ocijenjeni nedostatnima.

Na Kongresu Dikasterija 16. studenoga 2023. konačno je prepoznata potreba za općom i radikalnom revizijom do tada razvijenog projekta pa je pripremljen još jedan nacrt dokumenta, potpuno promišljen u smjeru većeg pojašnjenja uloga dijecezanskog biskupa i Dikasterija.

Nov nacrt podvrgnut je ispitivanju na užem savjetovanju (*Consulta ristretta*) koje je održano 4. ožujka 2024., tijekom kojeg je opće mišljenje bilo pozitivno, iako su iznesena neka poboljšanja koja su uključena u kasniji nacrt dokumenta.

Tekst je zatim proučavan na Feria IV Dikasterija, održanoj 17. travnja 2024., tijekom koje su članovi kardinali i biskupi dali svoje odobrenje. Naposljetku, nove su Norme 4. svibnja 2024. predstavljene Svetom Ocu koji ih je odobrio i naložio njihovo objavljivanje, utvrđujući njihovo stupanje na snagu 19. svibnja 2024., na svetkovinu Pedesetnice.

Razlozi za novi nacrt Normi

U *Predgovoru* izdanja *Normi* iz 1978. godine, koje su objavljene 2011., tadašnji prefekt, kardinal William Levada, pojasnio je da je isti Dikasterij nadležan za ispitivanje slučajeva »ukazanja, vizija i poruka pripisanih nadnaravnom podrijetlu«. Te su *Norme*, naime, utvrdile da je »na Svetoj kongregaciji da prosudi i odobri način postupanja ordinarija« ili »da pristupi novom ispitivanju« (IV, 2).

Činilo se da je u prošlosti Sveta Stolica prihvaćala kada su biskupi davali izjave poput ovih: »Les fidèles sont fondés à la croire indubitable et certaine« (Dekret biskupa Grenoblea, 19. rujna 1851.), »Ne može se sumnjati u stvarnost suza« (Biskupi Sicilije, 12. prosinca 1953.). Ali ti su izrazi bili u suprotnosti s uvjerenjem Crkve da vjernici i vjernice nisu dužni prihvatiti autentičnost tih događaja. Stoga je, nekoliko mjeseci nakon toga posljednjega slučaja, tadašnji Sveti oficij pojasnio da »još nije donio nikakvu odluku glede Gospe od Suza« (2. listopada 1954.). Nadalje, nedavno je, pozivajući se na slučaj Fatime, tadašnja Kongregacija za nauk vjere objasnila da crkveno odobrenje privatne objave naglašava da »dotična poruka ne sadrži ništa što je u suprotnosti s vjerom i dobrim moralom« (26. lipnja 2000.).

Unatoč ovom jasnom stavu, postupci koje je Dikasterij doista slijedio čak su i u novije vrijeme bili usmjereni prema biskupovoj izjavi o »nadnaravnosti« ili »nenadnaravnosti«, toliko da su neki biskupi inzistirali na mogućnosti izdavanja takve pozitivne izjave. Još nedavno su se, naime, neki biskupi željeli izraziti riječima poput ovih: »Uočavam apsolutnu istinitost događaja«; »Vjernici ih bez sumnje moraju smatrati istinitima…« itd. Ti su izrazi zapravo usmjeravali vjernike da smatraju kako su dužni vjerovati u ta očitovanja koja su se ponekad cijenila više od samog evanđelja.

U postupanju u sličnim slučajevima, a posebice u sastavljanju izjave, praksa nekih biskupa bila je da prethodno od Dikasterija zatraže potrebno odobrenje. I kad su bili ovlašteni za to, biskupi su zamoljeni da u izjavi ne spominju Dikasterij. To se dogodilo, primjerice, u vrlo malom broju slučajeva koji su došli do zaključka u posljednjim desetljećima: Sans impliquer notre Congrégation (Pismo biskupu Gapa, 3. kolovoza 2007.); »Dikasterij neka ne bude uključen« (Kongres, 11. svibnja 2001., u vezi s biskupom dijeceze

Gikongoro). Odnosno, biskup nije mogao niti spomenuti da je postojalo odobrenje Dikasterija. U isto su vrijeme neki drugi biskupi, čije su biskupije također bile uključene u ove pojave, zamolili Dikasterij da se oglasi kako bi se postigla veća jasnoća.

Ovakav poseban način postupanja, koji je izazvao poprilično zbrku, pomaže shvatiti da *Norme* iz 1978. godine više nisu dostatne i primjerene za usmjeravanje rada biskupa i Dikasterija, a to danas postaje još problematičnije, s obzirom na to da je teško da fenomen ostane ograničen na jedan grad ili biskupiju. Ovo opažanje već se pojavilo u tadašnjoj Kongregaciji za nauk vjere, tijekom Plenarne skupštine 1974. godine, kada su članovi priznali da događaj navodnog nadnaravnog podrijetla često »neizbježno nadilazi granice jedne biskupije, pa čak i nacije te […] slučaj automatski doseže razmjere koje mogu opravdati intervenciju vrhovnog autoriteta Crkve«. U isto su vrijeme *Norme* iz 1978. prepoznale da je postalo »teže, ako ne i gotovo nemoguće, brzo donositi sudove kojima su se u prošlosti zaključivale istrage o predmetu (*constat de supernaturalitate*, *non constat de supernaturalitate*)« (*Norme* iz 1978., prethodna napomena).

Očekivanje izjave o nadnaravnosti nekog događaja imalo je za posljedicu da se tek u vrlo malom broju slučajeva došlo do jasne odluke. Ustvari, nakon 1950. godine službeno je riješeno ne više od šest slučajeva, iako su fenomeni često rasli bez jasnih smjernica i uz sudjelovanje osoba iz mnogih biskupija. Stoga se pretpostavlja da su mnogi drugi slučajevi drukčije vođeni ili čak uopće nisu rješavani.

Kako se više ne bi odugovlačilo s rješavanjem konkretnog slučaja koji se odnosi na događaj pretpostavljenog nadnaravnog podrijetla, Dikasterij je nedavno predložio Svetom Ocu da relevantno razlučivanje ne zaključuje izjavom *de supernaturalitate*, nego s *Nihil obstat*, koja bi dopustila biskupu da izvuče pastoralnu korist iz toga duhovnoga fenomena. Do ove izjave došlo se nakon ocjene raznih duhovnih i pastoralnih plodova te odsutnosti važnih kritičkih pitanja u događaju. Sveti Otac je ovaj prijedlog smatrao »pravednim rješenjem«.

Novi aspekti

Prethodno navedeni elementi naveli su nas da, s novim *Normama*, predložimo drukčiji postupak nego u prošlosti, ali i bogatiji, sa šest mogućih razboritih zaključaka koji mogu voditi pastoralni rad oko događaja navodnog nadnaravnog podrijetla (usp. I, br. 17 – 22). Prijedlog ovih šest konačnih odluka omogućuje Dikasteriju i biskupima da primjereno upravljaju problemima vrlo različitih slučajeva na koje se nailazi.

Među tim mogućim zaključcima normom nije uključena izjava o *nadnaravnosti* fenomena koji se razlučuje, to jest mogućnost potvrđivanja s moralnom sigurnošću da on proizlazi iz odluke Boga koji je to izravno htio. Umjesto toga, dodjela *Nihil obstat* jednostavno upućuje, kao što je papa Benedikt XVI. već objasnio, da su vjernici u vezi s tim fenomenom »ovlašteni da mu se na razborit način priklone«. Budući da se ne radi o izjavi o nadnaravnosti događaja, postaje još jasnije, kako je rekao i papa Benedikt XVI., da je to tek pomoć »koju nije obvezno koristiti«[5]. S druge strane, ova intervencija, naravno, ostavlja otvorenom mogućnost da se, obraćajući pozornost na razvoj pobožnosti, u budućnosti ukaže potreba za drukčijom intervencijom.

Također treba napomenuti da dolazak do izjave o »nadnaravnosti«, po svojoj prirodi, ne samo da zahtijeva odgovarajuće vrijeme za analizu, već da može dovesti do mogućnosti da se danas donese sud o »nadnaravnosti«, a godinama kasnije sud o »nenadnaravnosti«. Upravo kao što se, zapravo, i događalo. Vrijedno je prisjetiti se slučaja navodnih ukazanja iz 1950-ih, kada je jedan biskup 1956. godine dao definitivni sud o »nenadnaravnosti«. Sljedeće godine je tadašnji Sveti uficij odobrio odredbe toga biskupa. Zatim je ponovno zatraženo odobrenje za to štovanje. Ali 1974. godine ista Kongregacija za nauk vjere proglasila je, u vezi s istim navodnim ukazanjima, *constat de non supernaturalitate*. Naknadno, 1996. godine, mjesni biskup priznaje tu pobožnost, a drugi biskup istoga mjesta 2002. godine priznaje »nadnaravno podrijetlo« ukazanja, te se pobožnost proširila i na druge zemlje. Naposljetku, na zahtjev tadašnje Kongregacije za nauk vjere 2020. godine, novi biskup ponovio je »negativan sud« koji je prethodno dala ista Kongregacija, nalažući prestanak bilo kakvog širenja navodnih ukazanja i objava. Bilo je potrebno oko sedamdeset mučnih godina da se okonča cio događaj.

Danas se došlo do uvjerenja da se ove kompliciranе situacije, koje stvaraju zbunjenost među vjernicima, moraju uvijek izbjegavati, pretpostavljajući brži i izričitiji angažman ovog Dikasterija i izbjegavajući da razlučivanje smjera na izjavu o »nadnaravnosti«, sa snažnim očekivanjima, tjeskobama pa čak i pritiscima u tom pogledu. Ova izjava o »nadnaravnosti« propisno se zamjenjuje ili s *Nihil obstat*, koji dopušta pozitivan pastoralni rad, ili nekom drugom odredbom prikladnom konkretnoj situaciji.

Postupci, predviđeni novim *Normama*, s prijedlogom šest mogućih razboritih odluka, omogućuju donošenje odluke u razumnijem roku, koja pomaže biskupu upravljati situacijom koja se odnosi na događaje navodnog nadnaravnog podrijetla, prije nego što dosegnu vrlo problematične dimenzije, bez potrebnog crkvenog razlučivanja.

No, ostaje mogućnost da Sveti Otac intervenira ovlašćujući, na posve izniman

način, poduzimanje postupka u vezi s mogućom objavom nadnaravnosti događaja: to je, zapravo, iznimka, koja se u posljednjih stoljeća dogodila samo u vrlo malo slučajeva.

S druge strane, kako je predviđeno novim *Normama*, mogućnost izjave o »nenadnaravnosti« ostaje nepromijenjena samo kada se u pozadini fenomena pojave objektivni i jasno indikativni znakovi manipulacije, primjerice kada navodni vidjelac izjavi da je lagao ili kada dokazi pokazuju da krv s raspela pripada navodnom vidiocu, itd.

Prepoznavanje djelovanja Duha

Većina svetišta, koja su danas povlaštena mjesta pučke pobožnosti Božjeg naroda, nikada nisu imala, tijekom tamo izražavane pobožnosti, izjavu o nadnaravnoj prirodi događajâ koji su doveli do te pobožnosti. *Sensus fidelium* je imao intuiciju da tu postoji djelovanje Duha Svetoga i nisu se pojavila nikakva važna kritična pitanja koja bi zahtijevala intervenciju pastirâ.

U mnogim je slučajevima prisutnost biskupa i svećenika u određenim trenutcima, primjerice tijekom hodočašća ili u slavlju nekih od misa, bila implicitan način prepoznavanja da nema ozbiljnih prigovora i da je to duhovno iskustvo pozitivno utjecalo na živote vjernika.

U svakom slučaju, *Nihil opstat* (hrv. nema zapreke ili ništa ne priječi) dopušta pastirima da djeluju bez sumnje ili oklijevanja kako bi bili uz Božji narod u prihvaćanju darova Duha Svetoga koji mogu nastati usred ovih događaja. Izraz usred, korišten u novim *Normama*, pomaže razumjeti, čak i ako o samom događaju nije izdana izjava o nadnaravnosti, da se znakovi nadnaravnog djelovanja Duha Svetoga jasno prepoznaju u kontekstu onoga što se događa.

U drugim slučajevima, zajedno s ovim priznavanjem, prepoznaje se potreba za određenim pojašnjenjima ili pročišćenjima. Može se, naime, dogoditi da se istinska djelovanja Duha Svetoga u konkretnoj situaciji, koja se mogu ispravno vrednovati, doimaju pomiješana s pukim ljudskim elementima kao što su osobne želje, sjećanja, ponekad opsesivne ideje ili »neka prirodna greška koja nije nastala zbog zle namjere, nego zbog subjektivne percepcije fenomena« (II, čl. 15,2°). Uostalom, »iskustvo za koje se tvrdi da je vizija ne može se jednostavno staviti pred strogu dilemu, ili da je ispravno u svakom detalju, ili da ga se *u cjelini* smatra ljudskom ili đavolskom iluzijom ili prijevarom«[6].

Sudjelovanje i pratnja Dikasterija

Važno je razumjeti da nove *Norme* crno na bijelo jasno definiraju nadležnost ovog Dikasterija. S jedne strane ostaje jasno da je razlučivanje zadaća dijecezanskog biskupa. S druge strane, shvaćajući da ovi fenomeni danas više nego ikad uključuju mnoge osobe koje pripadaju drugim biskupijama i brzo se šire u različitim regijama i zemljama, nove *Norme* utvrđuju da se Dikasterij mora konzultirati i uvijek intervenirati kako bi dao konačno odobrenje onoga što je odlučio biskup, prije nego što potonji javno obznani odluku o događaju navodnog nadnaravnog podrijetla. Ako je prije intervenirao, a biskupa je zamolio da ga ne spominje, danas Dikasterij javno pokazuje svoju uključenost i prati biskupa u konačnom odlučivanju. U javnom obznanjivanju onoga što je odlučeno, reći će se stoga »u dogovoru s Dikasterijem za nauk vjere«.

Međutim, kako je već predviđeno *Normama* iz 1978. (IV, 1 b), nove *Norme* također predviđaju da, u nekim slučajevima, Dikasterij može intervenirati *motuproprijem* (II, čl. 26). Zapravo, nakon što se dođe do jasne odluke, nove *Norme* predviđaju da »Dikasterij, u svakom slučaju, zadržava mogućnost ponovne intervencije nakon razvoja fenomena« (II, čl. 22, § 3) i traži od biskupa da »i dalje bdije« (II, čl. 24) za dobro vjernika.

Bog je uvijek prisutan u povijesti čovječanstva i ne prestaje nam slati svoje darove milosti djelovanjem Duha Svetoga, kako bismo iz dana u dan obnavljali našu vjeru u Isusa Krista, Spasitelja svijeta. Na crkvenim je pastirima da svoje vjernike uvijek drže pozornima na tu prisutnost ljubavi Presvetog Trojstva među nama, kao što je na njima i da vjernike zaštite od svake prijevare. Ove nove *Norme* nisu ništa drugo nego konkretan način na koji se Dikasterij za nauk vjere stavlja u službu pastira u poslušnom slušanju Duha koji djeluje u vjernom Božjem narodu.

Víctor Manuel kard. Fernández
Prefekt

Uvod

1. Isus Krist jest konačna Božja Riječ, »Prvi i Posljednji« (Otk 1, 17). On je punina i ispunjenje Objave: sve što je Bog htio objaviti, učinio je po svojemu Sinu, Riječi koja je tijelom postala. Stoga, »kršćanska rasporedba spasenja, dakle, kao nov i konačan savez, nikada neće minuti i ne treba više očekivati nikakvu novu javnu objavu prije slavnog očitovanja našega Gospodina Isusa Krista«[7].

2. U objavljenoj je Riječi sadržano sve što je kršćanskom životu potrebno. Sveti Ivan od Križa kaže da nam je Otac, »dajući nam svoga Sina, koji je njegova riječ, jedina koju on govori, sve u njoj rekao odjednom i više nema što očitovati. […] Nemajući što drugo reći, s obzirom na to da je, darujući nam sve, to jest svoga Sina, sada u njemu rekao sve što je djelomično očitovao u davna vremena prorocima. Stoga, tko bi htio Boga još ispitivati ili iskati od njega viđenja i objave, ne samo da bi činio glupost, već bi Boga vrijeđao, jer ne bi svoj pogled upravio na Krista jedinoga, nego bi izvan njega tražio još kakve stvari i novine«[8].

3. U vrijeme Crkve, Duh Sveti upućuje vjernike svih vremena »u svu istinu« (Iv 16, 13) tako da »razumijevanje Objave bude sve dublje«[9]. Duh Sveti je, zapravo, taj koji nas sve više i više vodi u razumijevanju Kristova otajstva, jer »iako su otkrivena mnoga otajstva i čudesa […] u sadašnjem stanju života, ipak većina ostaje da se kaže i razumije te stoga ima još mnogo toga za istražiti u Kristu. To je, zapravo, poput rudnika bogatog neizmjernim žilama blaga, kojemu se, ma koliko duboko kopao, ne može naći kraj. Doista, u svakoj šupljini otkrivaju se nove žile bogatstva«[10].

4. Ako je s jedne strane sve što je Bog želio objaviti učinio po svome Sinu i ako su u Kristovoj Crkvi na raspolaganje svakoj krštenoj osobi stavljena uobičajena sredstva posvećivanja, s druge strane Duh Sveti nekim ljudima može dati posve zasebna iskustva vjere, čija svrha nije »'poboljšati' ili 'dovršiti' konačnu Kristovu objavu, već pomoći da se ona potpunije živi u određenom povijesnom razdoblju«[11].

5. Svetost je, naime, poziv koji se tiče svih krštenika: hrani se molitvenim životom i sudjelovanjem u sakramentalnom životu, a izražava se postojanjem prožetim ljubavlju prema Bogu i drugima.[12] U Crkvi primamo Božju ljubav, koja se u potpunosti očitovala u Kristu (vidi: Iv 3, 16) te je »razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan« (Rim 5, 5). Oni koji se prepuštaju da ih poučno vodi Duh Sveti doživljavaju prisutnost i djelovanje Trojstva, pri čemu se tako življena egzistencija, kako uči papa Franjo, pretvara u mistični život koji se, iako »lišen izvanrednih pojava, svim vjernicima predlaže kao svakodnevno iskustvo ljubavi«[13].

6. Međutim, katkad se događaju fenomeni (primjerice: navodna ukazanja, vizije, unutarnje ili vanjske lokucije, zapisi ili poruke, fenomeni povezani s religijskim slikama, psihofizički i drugi fenomeni) za koje se čini da nadilaze granice svakodnevnog iskustva i koji se predstavljaju kao da imaju navodno nadnaravno podrijetlo. Govoriti precizno o takvim događajima može premašiti mogućnosti ljudskog jezika (usp. 2 Kor 12, 2 – 4). Pojavom suvremenih komunikacijskih sredstava ovakve pojave mogu privući pozornost ili izazvati nedoumicu brojnih vjernika te se vijest o njima može vrlo brzo proširiti. Stoga su crkveni pastiri pozvani na promptno postupanje s takvim

događajima, odnosno da uvažavaju njihove plodove, da ih pročiste od negativnih elemenata ili da upozore vjernike na opasnosti koje iz njih proizlaze (usp. 1 Iv 4, 1).

7. Nadalje, s razvojem sadašnjih komunikacijskih sredstava i porastom hodočašća, ti fenomeni poprimaju nacionalne, pa i globalne razmjere, pa odluka koja se odnosi na pojedinu biskupiju ima posljedice i drugdje.

8. Kad se uz određena duhovna iskustva pojave i fizički i psihički fenomeni koji se ne daju odmah objasniti samo razumom, Crkva ima delikatnu zadaću pažljivog proučavanja i razlučivanja dotičnih fenomena.

9. U svojoj apostolskoj pobudnici *Gaudete et exsultate*, papa Franjo podsjeća da je jedini način da znamo dolazi li nešto od Duha Svetoga razlučivanje, koje treba tražiti i njegovati u molitvi.[14] To je božanski dar koji pomaže pastirima Crkve ostvariti ono što kaže sveti Pavao: »Sve provjeravajte: dobro zadržite« (1 Sol 5, 21). Kako bi pomogao dijecezanskim biskupima i biskupskim konferencijama u provođenju razlučivanja u vezi s pojavama navodnog nadnaravnog podrijetla, Dikasterij za nauk vjere objavljuje sljedeće *Norme* za postupanje u razlučivanju navodnih nadnaravnih pojava.

I. OPĆE SMJERNICE

A. Priroda razlučivanja

10. Crkva će, prema *Normama* koje slijede u nastavku, moći ispuniti dužnost razlučivanja o tome: a) je li moguće u pojavama navodnog nadnaravnog podrijetla razaznati prisutnost znakova božanskog djelovanja; b) ima li u nekim spisima ili porukama onih koji su uključeni u navodne fenomene o kojima je riječ, nečega što se protivi vjeri i moralu; c) je li dopušteno cijeniti njihove duhovne plodove, ili ih je potrebno očistiti od problematičnih elemenata ili upozoriti vjernike na opasnosti koje iz njih proizlaze; d) je li uputna njihova pastoralna valorizacija od nadležne crkvene vlasti.

11. Iako sljedeće odredbe predviđaju mogućnost razlučivanja u smislu navedenom u br. 10, potrebno je precizirati da se, redovito, ne bi trebalo predvidjeti pozitivno priznanje od crkvene vlasti u pogledu božanskog podrijetla navodnih nadnaravnih pojava.

12. U slučaju da Dikasterij izda *Nihil obstat* (vidi br. 17), takvi fenomeni ne postaju predmetom vjere – to jest, vjernici nisu obvezni dati svoj pristanak vjere – nego oni, kao što je to slučaj s karizmama koje priznaje Crkva, »predstavljaju putove kako produbiti spoznaju Krista i kako mu se velikodušnije darovati, istodobno ukorjenjujući se sve više u zajedništvo s cijelim kršćanskim pukom«[15].

13. Osim toga, čak i kada je za procese kanonizacije dodijeljen *Nihil obstat*, to ne podrazumijeva izjavu o autentičnosti bilo kojeg nadnaravnog fenomena prisutnog u životu te osobe, kao što je istaknuto, primjerice, u dekretu o kanonizaciji svete Gemme Galgani: »[Pius XI] feliciter elegit ut super heroicis virtutibus huius innocentis aeque ac poenitentis puellae suam mentem panderet, nullo tamen per praesens decretum (quod quidem numquam fieri solet) prolato iudicio de praeternaturalibus Servae Dei charismatibus«[16].

14. Istodobno treba primijetiti da se neki fenomeni, koji bi mogli imati nadnaravno podrijetlo, katkad čine povezanima sa zbunjujućim ljudskim iskustvima, s nepreciznim izrazima s teološkoga gledišta ili s interesima koji nisu posve legitimni.

15. Razlučivanje navodnih nadnaravnih pojava od početka čini dijecezanski biskup ili možebitno kakva druga crkvena vlast o kojoj se govori u sljedećim člancima od 4 do 6, u dijalogu s Dikasterijem. U svakom slučaju, s obzirom na to da nikad ne smije nedostajati posebna pozornost usmjerena na opće dobro cijeloga Božjega naroda, »Dikasterij ipak zadržava […] mogućnost vrednovanja moralnih i doktrinarnih elemenata takvog iskustva i njegova korištenja«[17]. Ne treba zanemariti da se razlučivanje katkad može baviti i zločinima, manipulacijom ljudima, narušavanjem jedinstva Crkve, neprimjerenom ekonomskom dobiti, ozbiljnim doktrinarnim pogreškama itd., što bi moglo izazvati sablazan i potkopati vjerodostojnost Crkve.

B. Konačne ocjene

16. Razlučivanje navodnih nadnaravnih pojava može dovesti do zaključaka koji će obično biti izraženi jednim od sljedećih pojmova.

17. *Nihil obstat* – Iako nije izražena nikakva sigurnost o nadnaravnoj autentičnosti fenomena, mnogi su znakovi djelovanja Duha Svetoga *usred*[18] danog duhovnog iskustva prepoznati i, barem do toga trenutka, nisu otkriveni osobito kritični ili rizični aspekti. Zbog toga se dijecezanski biskup potiče da *cijeni* pastoralnu vrijednost te da također *promiče* širenje ovog duhovnog prijedloga, i mogućim hodočašćima na

sveto mjesto.

18. *Prae oculis habeatur* – Iako se prepoznaju važni pozitivni znakovi, postoje i neki elementi zabune ili mogućih rizika koji zahtijevaju pozorno razlučivanje i dijalog dijecezanskog biskupa s primateljima određenog duhovnog iskustva. Ako je bilo ikakvih zapisa ili poruka, može biti potrebno doktrinarno pojašnjenje.

19. *Curatur* – Primjećuju se različiti ili značajni kritički elementi, ali u isto vrijeme već postoji široka rasprostranjenost fenomena i prisutnost duhovnih plodova koji su s njim povezani i provjerljivi. U tom smislu se ne preporučuje zabrana koja bi mogla uznemiriti Božji narod. U svakom slučaju, dijecezanski biskup se poziva da ne potiče taj fenomen, da traži alternativne izraze pobožnosti i eventualno preusmjeri njegov duhovni i pastoralni profil.

20. *Sub mandato* – Identificirani kritični problemi nisu povezani sa samim fenomenom, punim pozitivnih elemenata, nego s osobom, obitelji ili skupinom ljudi koji ga neprikladno koriste. Duhovno iskustvo koristi se za određenu i neprimjerenu ekonomsku korist, čineći nemoralna djela ili obnašajući pastoralnu djelatnost paralelnu s onom koja je već prisutna na crkvenom području, bez prihvaćanja smjernica dijecezanskog biskupa. U tom slučaju, pastoralno vođenje određenog mjesta gdje se pojava događa povjerava se ili dijecezanskom biskupu ili drugoj osobi koju je ovlastila Sveta Stolica koja će, kada nije u mogućnosti izravno intervenirati, pokušati postići razuman dogovor.

21. *Prohibetur et obstruatur* – Unatoč prisutnosti legitimnih zahtjeva i nekih pozitivnih elemenata, čine se ozbiljnima kritična pitanja i rizici. Stoga, da bi se izbjegle daljnje zabune ili čak sablazni koje bi mogle potkopati vjeru jednostavnih vjernika, Dikasterij zahtjeva od dijecezanskog biskupa da javno objavi da pristanak uz taj fenomen nije dopušten i da istodobno ponudi katehezu koja može pomoći u razumijevanju razloga odluke i preusmjeriti legitimne duhovne zabrinutosti toga dijela Božjeg naroda.

22. *Declaratio de non supernaturalitate* – U ovom slučaju Dikasterij ovlašćuje dijecezanskog biskupa da proglasi da je pojava priznata kao nenadnaravna. Ova odluka mora biti utemeljena na konkretnim i dokazanim činjenicama i dokazima. Primjerice, kada navodni vidjelac tvrdi da je lagao ili kada vjerodostojni svjedoci daju elemente prosudbe koji omogućuju da se otkrije falsificiranje fenomena, krivu namjeru ili mitomaniju.

23. U svjetlu već navedenoga, ponavlja se da ni dijecezanski biskup, ni

biskupske konferencije, ni Dikasterij, u pravilu, neće izjaviti da su ti fenomeni nadnaravnog podrijetla, čak ni u slučaju kada se udijeli *Nihil obstat* (usp. br. 11). Podrazumijeva se da Sveti Otac može odobriti poduzimanje postupka povezanoga s time.

II. PROCEDURE KOJE TREBA SLIJEDITI

A. Supstancijalne norme

Čl. 1 – Na dijecezanskom biskupu je da, u dijalogu s nacionalnom biskupskom konferencijom, ispita slučajeve navodnih nadnaravnih pojava koje su se dogodile na njegovom području i da o njima formulira konačnu prosudbu koju treba podnijeti Dikasteriju na odobrenje, uključujući i moguće promicanje kulta ili pobožnosti povezanih s njima.

Čl. 2 – Nakon što je istražio dotične događaje, na dijecezanskom biskupu je da rezultate istrage – provedene prema sljedećim pravilima – s vlastitom ocjenom prenese Dikasteriju za nauk vjere i da postupi prema uputama Dikasterija. U svakom slučaju na Dikasteriju je da ocijeni način postupanja dijecezanskog biskupa i odobri ili ne odobri odluku koju biskup predlaže pripisati konkretnom slučaju.

Čl. 3 § 1 – Dijecezanski biskup suzdržat će se od svake javne izjave koja se odnosi na autentičnost ili nadnaravnost takvih pojava i od bilo kakvog uplitanja u njih. Međutim, on ne smije prestati biti oprezan kako bi, ako je potrebno, intervenirao brzo i razborito slijedeći postupke navedene u sljedećim normama.

§ 2 – Ako bi se u vezi s navodnim nadnaravnim događajem pojavili oblici pobožnosti i bez pravog i istinskog kulta, dijecezanski biskup ima ozbiljnu dužnost pokrenuti sveobuhvatnu kanonsku istragu što je prije moguće kako bi se očuvala vjera i spriječile zlouporabe i zlostavljanja.

§ 3 – Dijecezanski biskup mora, također sredstvima koja su mu na raspolaganju, posebno paziti na obuzdavanje zbunjujućih vjerskih manifestacija ili širenja bilo kojeg materijala koji se odnosi na navodne nadnaravne pojave (primjerice: suze iz svetih slika, znojenje, krvarenje, mutacija posvećenih hostija itd.), kako se ne bi raspirivalo senzacionalističko ozračje (usp. čl. 11, § 1).

Čl. 4 – Ako je – kako zbog mjesta prebivališta osoba koje su uključene u navodni fenomen, tako i zbog mjesta širenja oblika štovanja, ili u svakom slučaju pučke pobožnosti – u pitanju nadležnost više od jednog dijecezanskog biskupa, oni, saslušavši Dikasterij za nauk vjere, mogu osnovati međubiskupijsko povjerenstvo koje, pod predsjedanjem jednog od dijecezanskih biskupa, provodi istragu u skladu sa sljedećim člancima. U tu svrhu mogu također koristiti pomoć odgovarajućih ureda biskupske konferencije.

Čl. 5 – U slučaju da navodni nadnaravni događaji uključuju nadležnost dijecezanskih biskupa koji pripadaju istoj crkvenoj pokrajini, metropolit, nakon savjetovanja s biskupskom konferencijom i Dikasterijem za nauk vjere, nalogom Dikasterija, može preuzeti dužnost osnivanja i predsjedanja povjerenstvom iz čl. 4.

Čl. 6 § 1 – U mjestima gdje je uspostavljena crkvena pokrajina iz kan. 433 – 434 CIC, i gdje navodni nadnaravni događaji uključuju to područje, neka predsjedavajući biskup traži od Dikasterija za nauk vjere poseban nalog za djelovanje.

§ 2 – U ovom slučaju postupci će analogno slijediti ono što je predviđeno čl. 5, vodeći računa o smjernicama dobivenim od istog Dikasterija.

B. Proceduralne norme

Etapa istrage

Čl. 7 § 1 – Kada god dijecezanski biskup ima barem vjerojatnu vijest o događajima navodnog nadnaravnog podrijetla koji se odnose na katoličku vjeru, koji su se dogodili na području pod njegovom jurisdikcijom, mora se razborito informirati, osobno ili putem delegata, o događajima i okolnostima, te se ima pobrinuti za pravovremeno prikupljanje svih korisnih elemenata za početnu procjenu.

§ 2 – Ako se fenomeni mogu lako kontrolirati među osobama koje su izravno uključene i ako se ne osjeća opasnost za zajednicu, ne poduzimaju se daljnji koraci nakon prethodnog savjetovanja s Dikasterijem, iako ostaje dužnost budnosti.

§ 3 – U slučaju da su posrijedi osobe koje ovise o različitim dijecezanskim

biskupima, treba poslušati mišljenje tih biskupa. Kada navodni fenomen nastaje na jednom mjestu i uključuje daljnji razvoj na drugim sjedištima, može se u potonjima drukčije ocijeniti. U tom slučaju svaki dijecezanski biskup uvijek ima ovlast odlučiti ono što smatra pastoralno razboritim na svome području, nakon savjetovanja s Dikasterijem.

§ 4 – Ako su u navodni fenomen bili uključeni predmeti raznih vrsta, dijecezanski biskup može, osobno ili putem delegata, organizirati da se oni smjeste na sigurno i čuvano mjesto, do razjašnjenja slučaja. Kad je riječ o navodnom euharistijskom čudu, posvećene čestice moraju se čuvati na rezerviranom mjestu i na odgovarajući način.

§ 5 – U slučaju da se prikupljeni elementi čine dostatnima, dijecezanski biskup odlučuje hoće li započeti etapu procjene fenomena, kako bi Dikasteriju u svom *Votumu* predložio konačnu prosudbu u višem interesu vjere Crkve i poradi čuvanja i promicanja duhovnog dobra vjernika.

Čl. 8 § 1 – Dijecezanski biskup[19] osniva Istražno povjerenstvo čiji članovi uključuju najmanje jednog teologa, kanonista i stručnjaka odabranog na temelju prirode fenomena[20], čiji cilj nije samo doći do izjave o istinitosti događaja već proučiti svaki aspekt događaja, kako bi dijecezanskom biskupu pružilo sve korisne elemente za procjenu.

§ 2 – Članovi Istražnog povjerenstva moraju imati besprijekoran ugled, čvrstu vjeru, siguran nauk, dokazanu razboritost te da, ni izravno ni neizravno, nisu povezani s osobama ni činjenicama koje su predmet razlučivanja.

§ 3 – Dijecezanski biskup sâm imenuje delegata, izabranog među članovima povjerenstva ili izvan njega, sa zadaćom da koordinira i predsjeda radom i priprema sjednice.

§ 4 – Dijecezanski biskup ili njegov delegat također imenuje bilježnika sa zadaćom da prisustvuje sastancima i vodi zapisnike o ispitivanjima i svim drugim radnjama povjerenstva. Bilježnik je odgovoran da zapisnik bude propisno potpisan i da se svi dokumenti koji su predmet istrage prikupe i dobro sortirani čuvaju u arhivu Kurije. Bilježnik također dogovara sazivanje i priprema dokumentaciju.

§ 5 – Svi članovi Povjerenstva dužni su čuvati službenu tajnu polaganjem prisege.

Čl. 9 § 1 – Ispitivanja se provode u skladu s onim što je propisano univerzalnim normama (usp. kan. 1558-1571 CIC; kan. 1239-1252 CCEO) i provode se na temelju pitanja koja postavlja delegat, nakon odgovarajuće rasprave s ostalim članovima povjerenstva.

§ 2 – Svjedočenje pod prisegom osoba uključenih u navodne nadnaravne događaje mora se dati u nazočnosti cijelog povjerenstva ili barem nekih njegovih članova. Kada se događaji slučaja temelje na svjedočenju očevidaca, svjedoke treba ispitati što je prije moguće kako bi imali koristi od vremenske blizine događaja.

§ 3 – Ispovjednici uključenih osoba, koje tvrde da su bile protagonisti događaja nadnaravnog podrijetla, ne mogu svjedočiti ni o čemu što su saznali u sakramentalnoj ispovijedi.[21]

§ 4 – Duhovni pratitelji uključenih osoba, koje tvrde da su bili protagonisti događaja nadnaravnog podrijetla, ne mogu svjedočiti o stvarima o kojima su saznali putem duhovne pratnje, osim ako uključeni ljudi pisano ne ovlaste to svjedočenje.

Čl. 10 – Ako materijal koji se istražuje uključuje pisane tekstove ili druge elemente (videosnimke, audiosnimke, fotografije) objavljene u medijima, čiji je autor osoba uključena u navodnu pojavu, takav se materijal podvrgava pozornom ispitivanju stručnjaka (usp. čl. 3 § 3), čiji će ishod javni bilježnik uključiti u dokumentaciju istrage.

Čl. 11 § 1 – Ako se izvanredni događaji iz čl. 7 § 1 odnose na predmete raznih vrsta (usp. čl. 3 § 3), povjerenstvo će pokrenuti pozornu istragu takvih predmeta putem stručnjaka koji čine povjerenstvo ili drugih stručnjaka određenih za slučaj, kako bi se došlo do procjene znanstvenoga, doktrinarnoga i kanonskoga karaktera, koja bi pomogla u naknadnoj procjeni.

§ 2 – Ako bilo koji nalazi organske prirode povezani s izvanrednim događajem zahtijevaju posebne laboratorijske pretrage i, u svakom slučaju, one tehničko-znanstvene prirode, povjerenstvo istragu povjerava stručnjacima koji su istinski eksperti u području koje se odnosi na vrstu istrage.

§ 3 – U slučaju da se radi o fenomenu Tijela i Krvi Gospodnje u sakramentalnim znakovima kruha i vina, potrebno je obratiti posebnu pozornost kako se njihovom analizom ne bi došlo do nepoštivanja Presvetog Sakramenta,

jamčeći poštovanje koje mu pripada.

§ 4 – Ako navodni izvanredni događaji dovode do problema javnog reda, onda dijecezanski biskup surađuje s nadležnim građanskim vlastima.

Čl. 12 – Ako se navodni nadnaravni događaji nastave tijekom istrage i ako bi situacija preporučivala razborite intervencije, onda neka dijecezanski biskup ne oklijeva provesti čine dobrog upravljanja kako bi se izbjegle nekontrolirane ili sumnjive manifestacije pobožnosti ili aktiviranje kulta utemeljenog na elementima koji još nisu definirani.

Etapa procjene

Čl. 13 – Neka dijecezanski biskup, također uz pomoć članova povjerenstva koje je osnovao, temeljito ocjeni prikupljeni materijal, prema prije navedenim glavnim kriterijima razlučivanja (usp. br. 10 – 23) te pozitivnim i negativnim kriterijima koji slijede, a koji se također primjenjuju kumulativno.

Čl. 14 – Među *pozitivnim* kriterijima neka se ne propusti prosuditi:

1°. Vjerodostojnost i dobar ugled osoba koje tvrde da su primatelji nadnaravnih događaja ili da su izravno uključene u takve događaje, kao i saslušanih svjedoka. Neka se na umu osobito ima psihička uravnoteženost, poštenje i čestitost u moralnom životu, iskrenost, poniznost i uobičajena poslušnost prema crkvenoj vlasti, spremnost na suradnju s njom, promicanje duha autentičnoga crkvenoga zajedništva.

2°. Doktrinarna pravovjernost fenomena i bilo koje poruke povezane s njim.

3°. Nepredvidljiv karakter fenomena iz kojeg jasno proizlazi da nije plod inicijative uključenih osoba.

4°. Plodovi kršćanskog života. Među njima neka se provjeri postojanje duha molitve, obraćenja, svećeničkih i redovničkih zvanja, svjedočanstva milosrđa, kao i zdrave pobožnosti, te obilni i postojani duhovni plodovi. Neka se vrednuje doprinos ovih plodova rástu crkvenog zajedništva.

Čl. 15 – Među *negativnim* kriterijima neka se pozorno provjere:

1°. Moguća prisutnost očite pogreške u vezi s događajem.

2°. Moguće doktrinarne pogreške. U tom smislu, potrebno je uzeti u obzir mogućnost da je subjekt koji tvrdi da je primatelj događaja nadnaravnog podrijetla privatnoj objavi dodao – čak i nesvjesno – čisto ljudske elemente ili kakvu pogrešku prirodnoga reda koja nije nastala zbog zle namjere, nego zbog subjektivne percepcije fenomena.

3°. Sektaški duh koji stvara podjele u crkvenom tkivu.

4°. Očigledna težnja za profitom, moći, slavom, društvenim priznanjem, osobnim interesom, usko povezana s događajem.

5°. Ozbiljna nemoralna djela koja su počinili subjekt ili njegovi sljedbenici u vrijeme ili prigodom događaja.

6°. Psihičke promjene ili psihopatske tendencije kod subjekta, koje su mogle utjecati na navodni nadnaravni događaj, ili psihoza, kolektivna histerija ili drugi elementi koji se mogu pripisati patološkom stanju.

Čl. 16 – Posebno moralno teškom treba smatrati uporabu navodnih nadnaravnih iskustava ili priznatih mističnih elemenata kao sredstvo ili izgovor da bi se dominiralo nad osobama ili počinile zlouporabe i zlostavljanja.

Čl. 17 – Neka se ocjena rezultata istrage, u slučaju navodnih nadnaravnih pojava iz čl. 7 § 1, odvija s velikom pozornošću u pogledu uključenih osoba i tehničko-znanstvenog ispitivanja, koje se eventualno provodi u vezi s navodnim nadnaravnim fenomenom.

Završna etapa

Čl. 18 – Nakon završene istrage, pomno ispitavši događaje i prikupljene informacije[22], uzimajući u obzir i utjecaj koji su navodni događaji imali na Božji narod koji mu je povjeren, s posebnim obzirom i na duhovne plodove

proizišle iz nove pobožnosti koja se eventualno pojavila, dijecezanski biskup, uz pomoć delegata, priprema izvješće o navodnom fenomenu. Uzimajući u obzir sve činjenice slučaja, pozitivne i negativne, on u tom pogledu sastavlja osobni *Votum*, predlažući konačnu prosudbu Dikasteriju, propisanu prema jednoj od sljedećih formula:[23]

1°. *Nihil obstat*

2°. *Prae oculis habeatur*

3°. *Curatur*

4°. *Sub mandato*

5°. *Prohibetur et obstruatur*

6°. *Declaratio de non supernaturalitate*

Čl. 19 – Nakon završetka istrage, svi dokumenti koji se odnose na ispitani slučaj šalju se Dikasteriju za nauk vjere na konačno odobrenje.

Čl. 20 – Dikasterij će stoga pristupiti ispitivanju relevantnih dokumenata, ocjenjujući moralne i doktrinarne elemente toga iskustva i njegove uporabe, te *Votum* dijecezanskog biskupa. Dikasterij bi od dijecezanskog biskupa mogao zatražiti daljnje podatke, ili zatražiti druga mišljenja, ili poduzeti, u ekstremnim slučajevima, novo ispitivanje slučaja, odvojeno od onoga koje je proveo dijecezanski biskup. U svjetlu provedenog ispitivanja potvrdit će ili odbiti odluku koju je predložio dijecezanski biskup.

Čl. 21 § 1 – Po primitku odgovora Dikasterija, osim ako Dikasterij ne odredi drukčije, dijecezanski biskup će, u dogovoru s Dikasterijem, jasno upoznati Božji narod sa sudom o dotičnim događajima.

§ 2 – Dijecezanski biskup pobrinut će se da obavijesti nacionalnu biskupsku konferenciju o odluci koju je odobrio Dikasterij.

Čl. 22 § 1 – U slučaju da se udijeli *Nihil obstat* (usp. čl. 18, 1°), dijecezanski biskup obratit će najveću pozornost na ispravno vrednovanje plodova koji proizlaze iz ispitanog fenomena, nastavljajući ih nadzirati s razboritom pozornošću. U tom će slučaju dijecezanski biskup dekretom jasno naznačiti narav ovlaštenja i granice svakog dopuštenog kulta, navodeći da su vjernici »ovlašteni da ga se pridržavaju na razborit način«[24].

§ 2 – Dijecezanski biskup također će paziti da vjernici nijednu odredbu ne smatraju odobravanjem nadnaravnog karaktera fenomena.

§ 3 – Dikasterij, u svakom slučaju, zadržava mogućnost ponovne intervencije nakon razvoja fenomena.

Čl. 23 § 1 – U slučaju da je donesena preventivna (usp. čl. 18, 2° – 4°) ili negativna (usp. čl. 18, 5° – 6°) odluka, dijecezanski biskup mora ju službeno objaviti, nakon što to odobri Dikasterij. Nadalje, ona mora biti sastavljena jasnim i svima razumljivim jezikom, procjenjujući priliku da se obznane razlozi donesene odluke i doktrinarni temelji katoličke vjere, kako bi se potaknuo rast zdrave duhovnosti.

§ 2 – Pri priopćavanju moguće negativne odluke, dijecezanski biskup može izostaviti podatke koji bi mogli nanijeti nepravednu štetu uključenim osobama.

§ 3 – Neka zakoniti pastiri prate mogući nastavak objavljivanja spisa ili poruka u skladu s kan. 823 CIC (usp. kan. 652 § 2; 654 CCEO), osuđujući zloporabe i sve što šteti ispravnoj vjeri i moralu, ili je u svakom slučaju opasno za dobro duša. U tu se svrhu može pribjeći nametanju uobičajenih sredstava, uključujući kaznene propise (usp. kan. 1319 CIC; kan. 1406 CCEO).

§ 4 – Nametanje navedeno u § 3 posebno je prikladno u slučaju da se ponašanja koja treba osuditi tiču predmeta ili mjesta povezanih s navodnim nadnaravnim fenomenima.

Čl. 24 – Bez obzira na to kakva je odobrena odluka, dijecezanski biskup, osobno ili putem delegata, ima dužnost i dalje nadzirati fenomen i uključene osobe, obnašajući pritom svoju redovnu vlast.

Čl. 25 – U slučaju da se navodni nadnaravni fenomeni sa sigurnošću mogu

povezati s namjerom mistificiranja i prijevare u različite svrhe (primjerice profit i drugi osobni interesi), dijecezanski biskup će, procjenjujući od slučaja do slučaja, primijeniti važeće kanonsko kazneno zakonodavstvo.

Čl. 26 – Dikasterij za nauk vjere ima pravo intervenirati *motuproprijem*, u bilo kojem trenutku i etapi razlučivanja u vezi s navodnim nadnaravnim fenomenima.

Čl. 27 – Ovim *Normama* u potpunosti se zamjenjuju dosadašnje od 25. veljače 1978. godine.

Vrhovni svećenik Franjo, u audijenciji dolje potpisanom prefektu zajedno s tajnikom doktrinarnog odsjeka Dikasterija za nauk vjere, 4. svibnja 2024., odobrio je ove Norme, donesene na redovnoj sjednici ovog Dikasterija 17. travnja 2024., te je naložio njihovu objavu, utvrđujući da stupaju na snagu 19. svibnja 2024., na svetkovinu Pedesetnice.

Dano u Rimu, u sjedištu Dikasterija za nauk vjere, 17. svibnja 2024.

Víctor Manuel kard. Fernández
Prefekt

Mons. Armando Matteo
Tajnik
doktrinarnog odsjeka

Ex Audientia Die 04.05.2024
FRANCISCUS

---

[1] S. Giovanni della Croce, *Notte oscura* II, 17, 6, u Id., *Opere*, Postulazione Generale dei Carmelitani Scalzi, Roma 1998[7], 458.

[2] Id., *Cantico spirituale* B, prol., 1, u *nav. dj.*, 490.

[3] Id., *Notte oscura* II, 17, 8, u *nav. dj*., 459.

[4] Id., *Fiamma viva d'amore* B III, 47, u *nav. dj*., 801.

[5] Benedikt XVI., Apostolska pobudnica *Verbum Domini* – Riječ Gospodnja (30. rujna 2010.), br. 14: AAS 102 (2010), 696.

[6] K. Rahner, *Visioni e profezie. Mistica ed esperienza della trascendenza*, Vita e Pensiero, Milano 1995[2], 95-96.

[7] Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija *Dei Verbum* (18. studenog 1965.), br. 4: *AAS* 58 (1966), 819.

[8] S. Giovanni della Croce, *Salita del monte Carmelo*, 2, 22, 3-5, u Id., *Opere*, Postulazione Generale dei Carmelitani Scalzi, Roma 1998[7], 173-174; Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 65.

[9] Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija *Dei Verbum* (18. studenog 1965.), br. 5: *AAS* 58 (1966), 819.

[10] S. Giovanni della Croce, *Cantico spirituale* B, 37, 4, u *nav. dj.*, 703.

[11] *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 67. Usp. Congregazione per la Dottrina della Fede, *Il messaggio di Fatima* (26 giugno 2000), Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2000.

[12] Usp. Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija *Lumen gentium* (7. prosinca 1965.), br. 39-42: *AAS* 57 (1965), 44-49; Franjo, Apostolska pobudnica *Gaudete et exsultate* (19. ožujka 2018), br. 10-18, 143: *AAS* 110 (2018), 1114-1116, 1150-1151; Id., Apostolsko pismo *Totum amoris est* (28. prosinca 2022.), *passim*: *L'Osservatore Romano*, 28. prosinca 2022., 8-10.

[13] Franjo, Apostolska pobudnica *C'est la confiance* (15. listopada 2023.), br. 35: *L'Osservatore Romano*, 16. listopada 2023., 3.

[14] Usp. Franjo, Apostolska pobudnica *Gaudete et exsultate* (19. ožujka 2018.), br. 166 i 173: *AAS* 110 (2018), 1157 i 1159-1160.

[15] S. Giovanni Paolo II, *Messaggio ai partecipanti al Congresso mondiale dei Movimenti ecclesiali promosso dal Pontificio Consiglio per i Laici* (27 maggio 1998), br. 4: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XXI 1: 1998, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2000, 1064. Usp. Benedikt XVI., Apostolska pobudnica *Verbum Domini* – Riječ Gospodnja (30. rujna 2010.), br.: *AAS* 102 (2010), 696.

[16] Sacra Rituum Congregatio, *Decretum beatificationis et canonizationis Servae Dei Gemmae Galgani, virginis saecularis*: *AAS* 24 (1932), 57. «[Pio XI] se želio usredotočiti na junačke kreposti ove nevine i pokorničke djevojke, a da se, međutim, ovim dekretom (što se obično nikad ne događa) ne donosi sud o nadnaravnim karizmama Službenice Božje".

[17] Dikasterij za nauk vjere, *Pismo biskupu Coma u svezi navodnog vidjelice* (25. rujna 2023.).

[18] Izraz *usred* ne znači *pomoću* ili *putem*, nego ukazuje da, u specifičnom kontekstu, ne nužno nadnaravnog podrijetla, Duh Sveti čini dobra djela.

[19] Ili druga crkvena vlast koja se spominje u čl. 4-6.

[20] Primjerice: liječnik, po mogućnosti specijaliziran za neke povezane discipline, kao što su psihijatrija, hematologija, itd.; biolog; kemičar, itd.

[21] Usp. kann. 983 § 1; 1550 § 2, 2° *CIC*; kann. 733 § 1; 1231 § 1, 2° *CCEO*; Congregazione delle Cause dei Santi, Istr. *Sanctorum Mater* per lo svolgimento delle Inchieste diocesane o eparchiali nelle Cause dei Santi (17 maggio 2007), čl. 101-102: *AAS* 99 (2007), 494; Penitenzieria Apostolica, *Nota sull'importanza del foro interno e l'inviolabilità del sigillo sacramentale* (29 giugno 2019): *AAS* 111 (2019), 1215-1218.

[22] Svi dokazi svjedočanstava podrobno se ocjenjuju pozornom primjenom svih kriterija, također u svjetlu kanonskog zakonodavstva u vezi s dokaznom snagom svjedočanstava (usp. *ex analogia* kan. 1572 *CIC*; kan. 1253 *CCEO*).

[23] Usp. br. 17-22.

[24] Benedikt XVI., Apostolska pobudnica *Verbum Domini* – Riječ Gospodnja (30. rujna 2010.), br. 14: *AAS* 102 (2010), 696. U istom paragrafu piše: »Crkveno odobrenje privatne objave u biti ukazuje na to da povezana poruka ne sadrži ništa što je u suprotnosti s vjerom i dobrim običajima; dopušteno ju je objaviti, a vjernici su ovlašteni prihvatiti je na razborit način. […] To je pomoć, koja se nudi, ali koju nije obvezno koristiti. U svakom slučaju, to treba biti hrana vjere, nade i ljubavi, koje su trajni put spasenja za svakoga.«